

SELETUSKIRI

1 Üldandmed

Käesoleva projektiga on lahendatud Viljandi maakonnas Viljandi vallas Ramsi alevikus Telia Eesti AS sideühenduse rajamine.

Projekti koostamisel olid aluseks:

- Telia Eesti AS projekteerimise lähteülesanne
- Majandus- ja taristuministri 17.07.2015.a. määrus nr.97 Nõuded ehitusprojektile
- Eesti Standard EVS 932:2017 "Ehitusprojekt"
- EVS 843_2016 Linnatänavad
- Majandus- ja taristuministri 13.07.2018 määrusele nr 43 Nõuded ajutisele
- liikluskorraldusele.
- Kohaldatavad standardid (näit. EN; EVS-EN; EVS-HD; IEC)

Projekteeritava telekommunikatsiooni tehnoarajatise alusplaanina on Kirjanurk OÜ poolt 20.-27.03.2026. a koostatud töö nr 14510G "Maa-ala plaan tehnovõrkudega", millele on kantud Riigi Maa-ametist väljastatud katastriüksuste piirid.

Kinnistute omanikud on selgitatud välja kinnistusraamatu väljavõtetega, juriidiliste omanike volitatud esindajad B-kaardi väljavõtetega.

Projekteeritud side liinirajatis on esitatud asendiplaanil M1:500 (vt joonis 1-3).

2 Olemasolev situatsioon

Olemasolevad Telia sidekaevud RAD5, RAD7-10 Ramsi tee ääres erakinnistute sees, RAD12 Loodi tee 21 kinnistul, RAD13 Loodi tee 23 kinnistul, RAD14 Aia tee 18 kinnistul.

Olemasolev Telia sidekanalisatsioon Ramsi tee ääres erakinnistute sees, Keskuse tee kinnistul, Loodi tee 13 kinnistul, Aia tee 14 kinnistul, Loodi tee 21, Loodi tee 23 ja Aia tee 18 kinnistul.

3 Projektlahendus

Käesoleva projektiga on ette nähtud Viljandi maakonnas Viljandi vallas Ramsi alevikus Telia Eesti AS sideühenduse rajamine:

- Enne tööde algust teha tööfront mõõdistustööd kõik kommunikatsioonide kõrgusmärkide ja asukoha tuvastamiseks looduses.
- Rajada sidetrass sidetoruga pinnasesse alates Aia tee 2 kinnistul asuvast Telia sidekaevust RAD7 kuni Turba tee 12 kinnistuni.
- Rajada sidetrass sidetoruga pinnasesse alates Keskuse tee 1 kinnistul asuvast Telia sidekaevust RAD5 kuni Turba tee 10 ja Turba tee 6 kinnistuteni.
- Rajada sidetrass sidetoruga pinnasesse alates Ramsi tee 11 kinnistul asuvast Telia sidekaevust RAD10 kuni Ramsi tee 11 ja Ramsi tee 9 kinnistuteni.
- Rajada sidetrass sidetoruga pinnasesse alates Ramsi tee 7 kinnistul asuvast Telia sidekaevust RAD9 kuni Loodi tee 17 kinnistuni.
- Rajada sidetrass sidetoruga pinnasesse alates Keskuse tee olemasolevast Telia sidetorustikust kuni Keskuse tee 4 ja 6 kinnistuteni.
- Rajada sidetrass sidetoruga pinnasesse alates Keskuse tee kinnistul asuvast Telia sidekaevust RAD1 kuni Keskuse tee 8 ja Loodi tee 19 kinnistuteni.

Koostaja: OÜ Kirjanurk, Lossi tn 33, Põltsamaa linn, Põltsamaa vald, Jõgeva maakond, 48104

Töö nr: 14510P; **Staadium:** Tööprojekt

Töö nimetus: Viljandi maakond, Viljandi vald, Ramsi alevik, Ramsi Telia sidevõrk

Tellijä: Telia Eesti AS; **Tellimus:** PF14561

- Rajada sidetrass sidetoriga pinnasesse alates Keskuse tee 3 olemasolevast Telia sidetorustikust kuni Keskuse tee 5 kinnistuni ning Aia tee, Tooma tee ja Mäeotsa tee kinnistuteni.
- Projekteeritud sidetrass ristub kõrvalmaantee riigitee nr 24158 Ramsi tee km'l 2,56 ja 2,69.
- Projekteeritud sidetrass jääb kõrvalmaantee riigitee nr 24158 Ramsi tee km'l 2,56-2,61, km'l 2,67, km'l 2,71, km'l 2,77, km'l 2,81 tee kaitsevööndisse.
- Projekteeritud sidetrass jääb kõrvalmaantee riigitee nr 24157 Raudna-Loodi tee km 5,33-5,35, km'l 5,44-5,45, km'l 5,50 tee kaitsevööndisse.
- **Ehitatav taristu peab olema terves ulatuses kaabliotsijaga tuvastatav.** Tuvastustraadid peavad seadmete ühendamiseks olema kaevamisvajaduseta kättesaadavad. Tuvastustraadi kättesaadavus peab olema tagatud ka lõpptarbijaja juures. Tuvastustraadid ühendada sidekaevu krae külge.
- Peale sidetrassi paigaldamist tihendada trassi paigaldusjalg ja taastada eelnev olukord.

3.1 Juhised ja nõuded

Projekteeritud sidetrassile tagada nõuetekohased sügavused vastavalt projektile.

Projekteeritud sidetrassi paigaldussügavus on haljasalal min 0,7m, tee all 1,0m.

Riigitee maaüksusel on paigaldamissügavus kõrvalmaantee all min 1,5m, haljasalal min 1,0m, kraavi põhjast min 1,0m.

Enne ehitustöid teha kindlaks kõigi ristuvate või paralleel kulgevate trasside täpne sügavus ja asukoht looduses.

Sideprojekt kooskõlastada Viljandi valla ja Viljandi Tarbijate ühistuga.

4 Projekteerimis- ja töövõtu piirid

Projekteeritud sidetrass jääb kuuluma Telia Eesti AS-ile. Lõpptarbijaja tarbijajuhendus jääb alates kinnistu piirist kuuluma maaomanikule.

5 Lubatud kõrvalekalded projekteeritud trassidest

Enne ehitustööde algust tuleb projekteeritud trassid maha märkida täpselt vastavuses projektile. Ehitustööde käigus ilmnevate ettenägematute asjaolude puhul on lubatud projekteeritud trassist kõrvale kalduda üldreeglina piirides $\pm 0,5\text{m}$, tingimusel, et kaugus katastriüksuste piiridest jääb vähemalt 0,5m. Ühelgi juhul ei tohi kõrvalekalle ulatuda kõrvaloleva maaüksuse piiridesse. Teiste maa-aluste ja maaapealsete kommunikatsioonide olemasolul kaablitrasside piirkonnas peavad olema tagatud normide kohased kaugused (kujad). **Riigiteede maaüksuste piirides (riigitee teemaal) on kõrvalekaldumised projektist keelatud!**

6 Üldised nõuded ja juhised liinirajatise ehitamisel

6.1 Liinirajatise (maakaablitrassi) tähistamine

Kaablikanalisatsiooni trassi asukoht pinnases tähistatakse selle kohale 20-30cm kõrgemale paigaldatud hoiatuslindiga. Trassi käänupunktid, kaitsetoru otsad ja löikumiskohad teise tehnovõrguga (väljaarvatud kinnisel meetodil ehitatavad lõigud) tähistada elektroonilise pallmarkeriga, paigaldades markerit 15cm kõrgemale tähistavast objektist.

6.2 Kaevetööde teostamine

Enne kaevetöid täpsustada olemasolevate maa-aluste kommunikatsioonide asukohad looduses ja vajadusel kutsuda juurde kommunikatsioonide valdajad. Kaevetööde käigus ilmnenud kommunikatsioonide teisiti paiknemisest informeerida valdajat ja lahendada olukord koos viimase

esindajaga.

Lõikumisel kommunikatsioonitrassidega otsustatakse alt- või ülevalt läbimineku kasuks koostöös trassivaldajaga. Trassi paigaldamisel mehhanismidega kaevata lõikumiskohad kommunikatsioonitrassidega eelnevalt käsitsi lahti ning seejärel paigaldada trass läbi lahti kaevatud koha.

Maa-aluste ja maapealsete kommunikatsioonide kaitsevööndis kaevetööde teostamisel juhendada Majandus- ja taristuministri 25.06.2015. a määrusest nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“. **NB! Kommunikatsioonitrasside kaitsevööndis teostada kaevetööd käsitsi**, vt ära kirjad kooskõlastusest.

6.3 Teekatted ja haljastus

Peale kaevetööd ja side liinirajatise ehitamist taastada rikutud haljasmaa ja teekatted vähemalt olemasoleval tasemel.

Kasvumulla huumuse sisaldus peab olema vähemalt 5%. Kasvumuld peab olema mineraalmuld (pH 6,5-7,0), ei tohi sisaldada taimede kahjulikke jäätmeid, kive, killustikku jne ning on tihendatav

nii, et ei tekiks vajumisi ja vee loikusid. Olemasolev ja taastatav haljasala piir ühtlustada, tasandada niidukõlblikuks. Muru külvinorm vähemalt 30g/m². Täitepinnase filtratsioon 2m/ööpäevas. Täitepinna liivpinnaste puhul nõutav tihendustegur 0,98.

Puude ja põõsaste kasvutsoonis puu ja põõsaste võra vigastamine ja mahavõtmine KEELATUD. Vältida puu juurestiku vigastamist kaevetööde käigus vajadusel teostada puu juurestiku ilmnemisel töid käsitsi nii, et juurestikku ei vigastata!

6.4 Tööde dokumenteerimine ja järelvalve

Teostatud tööde kohta koostada teostusjoonis(ed) ja kaetud tööde aktid. Kõrvalekalded projektist fikseerida vastavates protokollides ja kooskõlastada ehitusjärelvalvet teostava ametiisikuga.

6.5 Töötervishoid ja tööohutus

Tööde teostamisel järgida Eesti Vabariigi töötervishoiu- ja tööohutusalaste õigusaktide nõudeid.

6.6 Tööde kvaliteedinõuded

Ehitustööde teostamisel juhendada kehtivatest ehitusmäärustest ja –normidest ning Telia Eesti AS-i tehnilistest nõuetest liini- ja kaablivõrgu ehitamisel.

6.7 Jäätmekäitlus

Tööpiirkond tuleb puhastada ehitusprahist, materjalidest, väljakaevatud pinnasest jms taastades piirkonna endise välisilme ja kvaliteedi.

6.8 Täiendav informatsioon

Enne projekti väljastamist on teostatud võrdlev visuaalne kontroll piiride võimalike muudatuste suhtes projekteeritud sidetrassidega külgnevatel aladel Maa-ameti maainfoga tutvumise veebileheküljel.

Koostas:

Tiina Raide
15.06.2026